

Brusel 20. května 2022
(OR. fr)

9175/22

ESPACE 55

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	<i>Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír), 9. a 10. června 2022</i> Odolnost a konkurenceschopnost Kosmického programu Unie <i>politická rozprava</i>

Delegace naleznou v příloze stručnou informaci pro obecnou politickou rozpravu Rady pro konkurenceschopnost – vesmír, která se bude konat dne 10. června 2022.

**RADA PRO KONKURENCESCHOPNOST – VNITŘNÍ TRH, PRŮMYSL, VÝZKUM
A VESMÍR – 10. června 2022**

Část VESMÍR

politická rozprava

Odolnost a konkurenceschopnost Kosmického programu EU

Souvislosti

1. Rada se vyzývá, aby přijala návrh závěrů o programu Copernicus v rámci programu Horizont 2035, který bude založen na třech pilířích: zelená dohoda, digitální transformace a bezpečnost s cílem přispět k odolnější Evropě. Tyto závěry navrhuji doporučení a směry pro budoucnost programu Copernicus, přičemž zdůrazňují zejména příspěvek programu k výzvám v oblasti klimatu, zohlednění nových aktérů kosmické ekonomiky s cílem doplnit kosmickou strukturu a zvýšit její odolnost a příspěvek programu k bezpečnostním výzvám Unie.
2. Rada se dále vyzývá, aby přijala návrh závěrů o přístupu Unie k řízení kosmického provozu, který je postaven na třech pilířích: posílení schopností Unie v oblasti pozorování a sledování objektů na oběžné dráze; koordinace regulace a normalizace; a posílení hlasu Unie na mezinárodní scéně s cílem podpořit tento společný přístup.

3. V únoru 2021 přijala Komise sdělení o akčním plánu pro synergie mezi civilním, obranným a kosmickým průmyslem, v němž odkázala na dva nové stěžejní projekty Komise v oblasti řízení kosmického provozu a zabezpečené konektivity. Hlavy států na summitu ve Versailles v březnu 2022 především znovu zdůraznily, že je třeba více investovat do strategických podpůrných schopností, jako je kybernetická bezpečnost a kosmická konektivita. Kromě toho Komise a Evropská služba pro vnější činnost připravují kosmickou strategii EU pro bezpečnost a obranu.

Nové výzvy v oblasti odolnosti a konkurenceschopnosti

4. Evropská unie vypracovala prvotřídní kosmické programy, které poskytují svrchované evropské služby v oblasti pozorování Země a družicové navigace. Evropská komise je v roce 2021 začlenila do kosmického programu a připojila k němu dvě nové složky: pozorování vesmíru a komunikace v rámci státní správy. V únoru 2022 proto Komise navrhla nový program pro bezpečnou družicovou konektivitu s nízkou latencí, který je právě projednáván a mohl by doplnit evropskou kosmickou infrastrukturu. Tyto programy významně přispívají k odolnosti Evropské unie díky službám, které poskytují, například těm, které umožňují určování polohy, zprostředkovávají autonomní dohled, pomáhají v boji proti změně klimatu nebo poskytují globální záruky zabezpečeného přístupu k družicovým komunikacím, které mají zásadní význam pro krizové řízení. Opírají se o konkurenceschopný špičkový evropský průmysl.

5. Vesmír je strategickou oblastí pro řádné fungování evropského hospodářství a pro bezpečnost, je však stále více předmětem soupeření a přetěžování. Lze zaznamenat dvě vzájemně se doplňující logiky: obnovení kosmických závodů financovaných kosmickými mocnostmi a zvýšená účast soukromých aktérů s plány, které doplňují ambice těchto mocností. Vzhledem k tomuto prostředí musí Unie zaujmout svou pozici a rychle sladit výzvy v oblasti odolnosti a konkurenceschopnosti, které je třeba řešit společně.
6. Odolnost kosmického programu EU závisí především na autonomním, bezpečném a cenově dostupném přístupu do kosmického prostoru a na zvládnutí kosmických technologií. Bez autonomního evropského přístupu do kosmického prostoru nemůže evropská kosmická politika existovat. V této oblasti musíme posílit konkurenceschopnost, flexibilitu a schopnost reakce. Obecněji řečeno, závislost EU na třetích zemích, pokud jde o řešení pro vypouštění, o klíčové technologie nebo kritické dodávky (transformované a pokročilé suroviny, komponenty), může oslabit úsilí Unie o její bezpečnost a nezávislost, a tím i míru autonomie systémů Unie s globálním pokrytím, pokud jde o družicovou navigaci, pozorování Země a družicovou komunikaci. Naše úsilí o technologickou nezávislost by mělo být posíleno zejména prostřednictvím programu Horizont Evropa a urychlením práce na zabezpečení přístupu ke kritickým surovinám, hodnotovým řetězcům a dodavatelským řetězcům, které jsou pro kosmický program klíčové, zejména ve strategických oblastech, které mohou být vystaveny vnějším tlakům. Odolnost znamená krátkodobý závazek a náklady, které je nutné snést, jinak hrozí, že Unie zaplatí cenu své závislosti na jiných mocnostech.

7. Rada se vyzývá, aby prozkoumala způsoby, jak zlepšit monitorování a ochranu kosmické infrastruktury EU a zajistit její odolnost. Kosmická infrastruktura je stále více vystavena jak náhodným rizikům, jako jsou srážky s jinými družicemi nebo s kosmickou tříští a rušení rádiových frekvencí, tak záměrným hrozbám, jako jsou útoky na oběžné dráze nebo rušení. Abychom zajistili větší ochranu vesmírné infrastruktury, mohli bychom vyvíjet specifické technologie nebo užité náklady, uplatňovat přístup založený na bezpečnosti, udržitelnosti a prevenci již při navrhování nových kosmických systémů a v průběhu vývoje a životního cyklu stávajících komponentů/systémů kosmického programu nebo integrovat nové technologie. Tyto dodatečné úkoly přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti špičkové evropské nabídky.
8. Vznik nových aktérů v Evropě – „New Space“ – je významnou příležitostí pro konkurenceschopnost našeho průmyslu a pro budoucí odolnost našich programů. Na základě práce Komise v rámci programu CASSINI budeme muset prozkoumat, jak maximalizovat potenciál nových inovativních technologií, služeb nebo produktů a průmyslových procesů těchto nových subjektů a pevně je začlenit do rozvoje nové infrastruktury a modernizace stávající infrastruktury nebo do rozvoje a poskytování nových služeb.

9. Díky kosmickému programu disponuje EU jedinečnými a vysoce výkonnými kosmickými zařízeními světové úrovně. Měli bychom prozkoumat, jak posílit jejich příspěvek k bezpečnosti a obraně, a posoudit potřeby a podmínky spojené s rozvojem konkrétních služeb s odpovídajícími modely správy, které respektují bezpečnostní zájmy členských států. Rada a vysoký představitel mají rovněž pravomoc reagovat na hrozby nebo útoky na kosmické služby kritické pro EU podle rozhodnutí Rady o společné akci (rozhodnutí (SZBP) 2021/698). Zpětná vazba z provádění tohoto rozhodnutí v souvislosti s válkou na Ukrajině může vést ke změnám tohoto rozhodnutí s cílem zlepšit reakci Unie na rostoucí hrozby a zajistit úzkou koordinaci s členskými státy. Uvedenými otázkami je potřeba se zabývat s cílem účinně přispět k práci na kosmické strategii pro bezpečnost a obranu.

Otázka

Jaká opatření by EU a její členské státy měly přijmout, aby posílily odolnost kosmického programu EU a uvedly ji do souladu s výzvami v oblasti konkurenceschopnosti?
